

Sygn. akt II Ns 2707/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR A. B.

Protokolant sekretarz sądowy P. O.

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Bank Spółki Akcyjnej we W.

z udziałem Z. F. (1) i A. F. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku po M. F. zmarłej w dniu 14 marca 2012 roku oraz o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niedochowania terminu do złożenia oświadczenia w przedmiocie odrzucenia spadku

postanawia:

1. odmówić zatwierdzenia oświadczenia uczestnika postępowania A. F. (1) o uchyleniu się od skutków prawnych niedochowania terminu do złożenia oświadczenia w przedmiocie odrzucenia spadku po M. F.;
2. stwierdzić, iż spadek po M. F. z domu P., córce W. i A., zmarłej w dniu 14 marca 2012 roku w Z., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., na podstawie ustawy nabyli: syn Z. F. (1) (syn S. i M.) oraz syn A. F. (1) (syn S. i M.) po 1/2 (jednej drugiej) części każdy z nich;
3. oddalić wniosek (...) Bank Spółki Akcyjnej we W. o zwrot kosztów postępowania;
4. stwierdzić, iż wnioskodawca oraz uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygnatura akt II Ns 2707/15

UZASADNIENIE

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożył w dniu 16 listopada 2015 roku wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po M. F. zmarłej w dniu 14 marca 2012 roku w Z., wskazując jako spadkobiercę ustawowego Z. F. (1). W uzasadnieniu podniósł, iż spadkodawczyni była dłużnikiem wnioskodawcy z tytułu zawartej umowy pożyczki nr (...) z dnia 1 lipca 2008 roku, dlatego też jego wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej jest zasadny, a wnioskodawca posiada w tym interes prawny w jego złożeniu.

(wniosek k. 3-5)

Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania A. F. (1).

(postanowienie k. 41)

W odpowiedzi na wniosek uczestnik A. F. (1) reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata wniósł o przyjęcie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia w przedmiocie

przyjęcia lub odrzucenia spadku po matce – M. F., zatwierdzenie przez Sąd tego oświadczenia oraz przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku po matce M. F.. Nadto wniósł o stwierdzenie, że spadek po M. F. nabył w całości syn Z. F. (1).

Uczestnik podniósł, iż pozostawał w usprawiedliwionym okolicznościami przekonaniu, że spadek po M. F. nie jest obciążony długami, dlatego też uznał za zbędne składanie oświadczenia spadkowego. Uczestnik utrzymywał ze spadkodawczynią stałe kontakty przed jej śmiercią, co pozwalało mu na uzasadnione przypuszczenie, iż zna on prawdziwy stan jej majątku. Wskazano, że o zawartej przez spadkodawczynię z wnioskodawcą umowie pożyczki uczestnik dowiedział się z chwila otrzymania odpisu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku. Według wiedzy uczestnika majątek spadkowy po M. F. nie przedstawiał żadnej wartości, a cały majątek (tj. prawo do lokalu mieszkalnego) spadkodawczyni przeniosła na Z. F. (1) kilka lat przed śmiercią.

(odpowiedź na wniosek k. 50-51 odw., pełnomocnictwo k. 52)

Uczestnik postępowania Z. F. (1) nie zajął stanowiska w przedmiocie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku. Oświadczył, iż wnosi o zwolnienie brata ze spadku, bo on nie ma z tym nic wspólnego.

(protokół elektroniczny rozprawy z dnia 8.09.2016r. – k. 59)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. F. z domu P., córka W. i A., zmarła 14 marca 2012 roku w Z., ostatnio przed śmiercią mieszkała na stałe w Ł.. Zmarła jako wdowa. Posiadała dwóch synów – Z. F. (1) i A. F. (1). Innych dzieci, w tym przysposobionych bądź pozamażeńskich, nie miała. Testamentu nie sporządziła. Nikt ze spadkobierców nie zrzekł się dziedziczenia, ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

Z. F. (1) o śmierci spadkodawczyni dowiedział się w dniu jej zgonu. Uczestnik A. F. (1) o śmierci matki dowiedział się 2-3 dni po jej śmierci.

(odpis skrócony aktu zgonu k. 6, odpis y skrócon e akt ów urodzenia k. 29, 45, zapewnienie spadkowe z dnia 08 września 2016 r. czas 00:16:15-00:18:31)

Uczestnik A. F. (1) nie utrzymywał bliższych relacji z matką i bratem. Ich stosunki były oziębłe. Po śmierci ojca, która miała miejsce w 2008 roku, uczestnik A. F. (1) zaniechał kontaktów ze spadkodawczynią. Na prośbę brata uczestnik A. F. (1) zajął się spadkodawczynią, gdy ten musiał coś załatwić.

(zeznania świadka A. F. (2) z dnia 21 listopada 2016 roku czas 00:07:11 - 00:11:41, zeznania uczestnika A. F. (1) z dnia 21 listopada 2016 roku czas 00:23:49-00:35:10)

Uczestnik Z. F. (1) o zawarciu przez spadkodawczynię z wnioskodawcą umowy pożyczki dowiedział się, gdy spadkodawczyni zaczęła podupadać na zdrowiu. Ma on wiedzę tylko o tym kredycie. Spadkodawczyni pożyczała także niewielkie kwoty pieniędzy od rodziny, ale szybko je zwracała.

Uczestnik Z. F. (1) sprawował opiekę nad spadkodawczynią, od momentu gdy jego córka, która miała to robić, wyjechała do Wielkiej Brytanii. Uczestnik Z. F. (1) jeden raz zwrócił się do brata o pomoc w opiece nad matką. W pozostałych wypadkach korzystał on z pomocy sąsiadów.

Uczestnik Z. F. (1) powiadomił o zgonie spadkodawczyni bank, z którym spadkodawczyni zawarła umowę pożyczki. Do dnia jej śmierci kredyt był spłacany terminowo.

(zeznania uczestnika Z. F. (1) z dnia 21 listopada 2016 roku czas 00:35:11-00:44:01)

Sąd nie dał wiary zeznaniom uczestnika A. F. (1) w zakresie w jakim twierdził, że od śmierci ojca, która miała miejsce w 2008 roku, nie utrzymywał on kontaktów ze spadkodawczynią – matką M. F. oraz uczestnikiem Z. F. (1).

Zeznania te uznać należy za wewnętrznie sprzeczne i nie korelujące z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w tym zeznaniami uczestnika Z. F. (1). Pozostają one w sprzeczności również z treścią uzasadnienia odpowiedzi na wniosek o stwierdzenie nabycia spadku oraz uzasadnieniem wniosku o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niedochowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po M. F.. Uczestnicy postępowania na terminie rozprawy zeznali, że w prawdzie, iż kontakty są ograniczone, jednak poproszony przez brata, uczestnik A. F. (1) zajął się matką pod jego nieobecność. Nie było żadnego problemu, aby bracia mogli się skontaktować ze sobą. Jak uczy doświadczenie życiowe Sądu, fakt, iż uczestnik postępowania A. F. (1) na prośbę brata o zajęcie się matką zareagował pozytywnie, przyczyni jego twierdzeniom, iż nie miał z bratem kontaktu. Nadto uczestnik A. F. (1) został powiadomiony przez brata o śmierci matki i terminie pogrzebu. Co więcej, z zeznań świadka A. F. (2) wynika, iż uczestnicy postępowania mieli jedynie ograniczone kontakty, a nie że tych kontaktów zupełnie nie było. Zatem przyjęcie na podstawie zeznań uczestnika A. F. (1), iż od 2008 roku uczestnicy postępowania nie utrzymywali ze sobą żadnych kontaktów, było by twierdzeniem nieprawdziwym i nie zasługującym na przyznanie mu waloru wiarygodności.

Na marginesie wskazać należy, iż w odpowiedzi na wniosek uczestnik A. F. (1) wskazywał, iż utrzymywał ze spadkodawczynią stale kontakty i posiadał informacje w zakresie stanu jej majątku. Zupełnie odmienne stanowisko w tym przedmiocie uczestnik zajmował w toku dalszego postępowania.

Zeznania uczestnika postępowania w zakresie nieutrzymywania przez niego kontaktów z bratem budzą uzasadnione wątpliwości Sądu również wobec faktu, iż przed Sądem uczestnik postępowania Z. F. (1) oświadczył, iż o terminie rozprawy w dniu 8 września 2016 roku oraz o sprawie spadkowej dowiedział się właśnie od brata.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W myśl przepisu art. 1015 §1 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osobą nie mającą pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Z treści art. 690 k.p.c. w zw. z art. 1019 k.c. wynika możliwość uchylenia się spadkobiercy od skutków prawnych złożonego pod wpływem błędu lub groźby oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku (art. 1019 § 1 k.c. w zw. z art. 84 i 87 k.c.) albo uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia takiego oświadczenia (art. 1019 § 2 k.c.). Spadkobierca może uchylić się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku złożonego pod wpływem błędu lub groźby w terminie określonym w art. 88 § 2 k.c., tj. w ciągu roku od wykrycia błędu lub ustania stanu obawy przy groźbie. Oświadczenie o uchyleniu może być złożone w każdym czasie, nawet po dziale spadku, byleby zachowany został termin zawity z art. 88 § 2 k.c.

Powyższa konstrukcja uchylenia się od skutków prawnych złożonego pod wpływem błędu oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku została rozciągnięta na sytuacje, w których pod wpływem błędu spadkobierca nie złożył żadnego oświadczenia w terminie (art. 1019 § 2 k.c.), a więc na takie sytuacje, w których w istocie spadkobierca uchyła się nie od skutków prawnych swego oświadczenia, lecz od skutków biernego zachowania się (niezłożenia oświadczenia). W takim przypadku zostają zniesione skutki prawne braku złożenia oświadczenia w terminie określonym w art. 1015 § 2 k.c., a spadkobierca "odzyskuje" możliwość złożenia skutecznego oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Wymagane jest złożenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli przed sądem (art. 1019 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 628 k.p.c.) z jednoczesnym oświadczeniem o przyjęciu lub odrzuceniu spadku (art. 1019 § 2 pkt 2 k.c.).

Podstawę uchylenia się przez spadkobiercę od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może stanowić tylko błąd prawnie doniosły (art. 1019 § 2 w zw. z art. 84 § 1 zd. 1 i § 2 k.c.). Oświadczenie woli dotknięte jest błędem, gdy błąd dotyczy treści czynności prawnej oraz jest obiektywnie

i subiektywnie istotny (art. 84 § 1 i 2 k.c.). Błąd co do treści czynności prawnej może być błędem co do tytułu powołania do dziedziczenia, osoby spadkodawcy, albo przedmiotu spadku. Za ugruntowane w judykaturze można uznać stanowisko, zgodnie z którym za błąd prawnie doniosły uznać można nie tylko błąd co do faktów, ale i błąd co do prawa, jeżeli dotyczy on treści czynności prawnej i jest istotny (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 listopada 2012 roku, II CSK 171/12, opublikowanym w systemie Lex nr 1294475). Uzasadniając swój wniosek o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, uczestnik A. F. (1) wskazywał, iż nie miał wiedzy co do stanu majątku spadkowego po spadkodawczyni, a jego błąd co do stanu majątku spadkowego zmarłej M. F. został wywołany przez uczestnika postępowania Z. F. (1) podstępnie.

Przede wszystkim podkreślić należy, iż Sąd nie dał wiary uczestnikowi A. F. (1) w zakresie w jakim twierdził, iż nie miał obiektywnej możliwości pozyskania informacji o stanie majątku spadkowego, gdyż nie wiedział gdzie takich informacji ma szukać. Podnosił, że miał wiedzy w których bankach miał zasięgać informacji o ewentualnym zaciągnięciu zobowiązań finansowych przez matkę.

Wprawdzie uczestnicy zgodnie przyznali, iż ich kontakty są i były sporadyczne, że ograniczają się wyłącznie do przekazywania sobie najważniejszych informacji (np. o śmierci spadkodawczyni, dacie pogrzebu, fakcie toczącego się postępowania przed Sądem o stwierdzenie nabycia spadku), jednakże co należy wyraźnie podkreślić, kontakty te, mimo że w zawężonym zakresie, uczestnicy jednak utrzymują. Nic nie stało zatem na przeszkodzie, by uczestnik A. F. (1) zapytał brata – uczestnika Z. F. (1) o sytuację majątkową spadkodawczyni, a także jakie pasywa i aktywa wchodziły w skład majątku spadkowego. Nie może umknąć uwadze, iż okoliczność zawarcia przez spadkodawczynię umowy pożyczki, a także jej niespłacenie przez spadkodawczynią przed śmiercią, była znana uczestnikowi Z. F. (1).

Sąd nie wymaga od spadkobiercy zwrócenia się do wszystkich instytucji i podmiotów udzielających pożyczek z zapytaniem o ewentualne zadłużenie spadkodawcy. Jednak zwrócenie się do członka najbliższej rodziny, z którym utrzymuje się chociażby sporadyczny kontakt, z zapytaniem o długi obciążające spadek, nie stanowi czynności nadzwyczajnej, niemożliwej do wykonania.

W ocenie Sądu uczestnik A. F. (1), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie wykazał aby podjął jakiegokolwiek działania, za pomocą których dążył do uzyskania informacji o majątku spadkowym. Niewątpliwie w zakresie możliwości uczestnika postępowania A. F. (1) leżało zapytanie brata Z. F. (1) o to, czy jest mu coś wiadomo na temat sytuacji materialnej matki. Żadne starania w tym zakresie nie zostały podjęte. Jak zeznała świadek A. F. (2), sytuacja materialna spadkodawczyni była uczestnikowi obojętna, nie interesował się nią, bo rodzina była sobą trochę skłócona. W żadnej mierze z takich twierdzeń świadka nie można wywodzić twierdzeń, że uczestnik postępowania podjął starania, których można było od niego wymagać w przedmiotowej sprawie, celem uzyskania wiedzy o sytuacji materialnej matki. Nie można więc w tej sytuacji wywodzić twierdzeń, że jego błąd co do stanu spadku po M. F. był uzasadniony okolicznościami sprawy.

Uczestnik podnosił w uzasadnieniu jego wniosku o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych, że według jego wiedzy jego rodzice wspólnie wcześniej nigdy nie zaciągali żadnego zobowiązania finansowego i z tego wywodził, iż na pewno matka nie zaciągnęła innego zobowiązania kredytowego samodzielnie. Ponadto podnosił, iż jego matka przed śmiercią była osobą schorowaną i znajdowała się Centrum (...), więc nie mogła zaciągnąć żadnego kredytu. Stanowisko takie również jest nieuprawnione, gdyż kredyt na który powoływał się wnioskodawca uzasadniając swój interes prawny w stwierdzeniu nabycia spadku po M. F. został zaciągnięty już w 2008 roku, a więc w roku w którym również zmarł ojciec uczestników, podczas gdy M. F. zmarła w dniu 14 marca 2012 roku. Nie zostało wykazane, czy kredyt ten został zaciągnięty przed czy po śmierci ojca uczestników postępowania, a twierdzenia o dacie śmierci ojca uczestników Sąd opiera jedynie na ich zeznaniach.

Uczestnik postępowania był w toku przedmiotowego postępowania reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata. Podniesiony przez niego w odpowiedzi na wniosek zarzut, jakoby informację o zaciągnięciu przez M. F. kredytu u wnioskodawcy jego brat – uczestnik postępowania Z. F. (2), zataił przed nim celowo, nie został w żadnej mierze udowodniony. Ciężar dowodu w zakresie udowodnienia wady oświadczenia woli (błędu w

wersji podstawowej lub kwalifikowanej – jako błędu wywołanego podstępnie) leżał po stronie osoby, która na ten błąd się powoływała, a obowiązki temu uczestnik postępowania A. F. (1) nie sprostował.

Z. F. (1) zeznał, iż o zaciągnięciu przez matkę kredytu u wnioskodawcy dowiedział się gdy matka podupała na zdrowiu, a więc w chwili jej śmierci posiadał tę wiedzę. Jak wskazał w trakcie przesłuchania, o fakcie śmierci M. F. to on powiadomił Bank. W żadnej mierze nie został wykazane przez uczestnika postępowania A. F. (1), reprezentowanego przez pełnomocnika profesjonalnego, że jego brat podstępnie wprowadził go w błąd w tym zakresie i celowo zataił przed nim fakt posiadania przez matkę zobowiązania kredytowego u wnioskodawcy. Uczestnik nie wykazał, że rozmawiał na ten temat z bratem, wręcz przeciwnie – ze zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego wynika, że nie pytał go o ten fakt. Wręcz przeciwnie, jak wynika z zeznań świadka A. F. (2), sytuacja materialna M. F. była uczestnikowi A. F. (1) obojętna.

Wniosek uczestnika postępowania A. F. (1) o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niedochowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po M. F. i przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku budzi pewne wątpliwości Sądu, zwłaszcza w świetle stanowiska procesowego uczestnika Z. F. (1), który wskazał, że chciałby, aby „Sąd zwolnił brata od spadku, bo on nie ma z tym nic wspólnego” (protokół elektroniczny rozprawy z dnia 8 września 2016 roku - k. 59). Chęć przejęcia na siebie całości zobowiązań zmarłej matki przez uczestnika Z. F. (1), zwłaszcza w świetle jego złej sytuacji materialnej oraz faktu bezdomności, nie jest dla Sądu zrozumiała. Ponadto w petitum wniosku A. F. (1) o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niedochowania terminu do złożenia oświadczenia w przedmiocie odrzucenia spadku po M. F. wskazano, że cały spadek miałby przypaść uczestnikowi Z. F. (1). Uczestnicy postępowania zdają się jednak nie zauważać, że gdyby doszło do zatwierdzenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niedochowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po zmarłej M. F. i uczestnikowi postępowania udałoby się złożyć skuteczne oświadczenie o odrzuceniu spadku po matce, w jego miejsce Sąd z urzędu miałby obowiązek wezwać do udziału w sprawie w charakterze uczestników jego zstępnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku A. F. (1) i w konsekwencji oddalił jego wniosek o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po M. F., o czym orzekł w punkcie 1 postanowienia.

Wobec faktu oddalenia tego wniosku, Sąd uznał za zasadne orzeczenie w tym samym postanowieniu w przedmiocie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku.

Stosownie do treści art. 670 § 1 k.p.c., w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkodawca pozostawił testament, oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje. Natomiast, jeżeli testament zostanie złożony, sąd dokonuje jego otwarcia i ogłoszenia. Ponadto, Sąd bada także z urzędu, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne oraz którzy spośród spadkobierców powołanych z ustawy do spadku odpowiadają warunkom przewidzianym do dziedziczenia gospodarstwa rolnego (§ 2 art. 670 k.p.c.).

Zgodnie z art. 669 k.p.c., Sąd spadku wydaje postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po przeprowadzeniu rozprawy, na którą wzywa wnioskodawcę oraz osoby mogące wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi.

Sądem spadku jest, co do zasady sąd rejonowy ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy (art. 628 k.p.c.).

Jak wynika z art. 1025 k.c., Sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę na wniosek osoby, która ma w tym interes. W doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że interes w stwierdzeniu nabycia spadku ma w szczególności wierzyciel spadkodawcy (tak między innymi Elżbieta Skowrońska-Bocian „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga czwarta. Spadki.” Warszawa 2002 rok).

A zatem, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jako wierzyciel M. F. posiada legitymację czynną do wystąpienia w niniejszej sprawie o stwierdzenie nabycia spadku.

Jak wynika z art. 671 § 1 k.p.c., za dowód, że nie ma innych spadkobierców, może być przyjęte zapewnienie złożone przez zgłaszającego się spadkobiercę. W świetle § 2 powołanego przepisu, w zapewnieniu zgłaszający się powinien złożyć oświadczenie co do wszystkiego, co mu jest wiadome o istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi oraz o testamentach spadkodawcy. Pod względem skutków karnych zapewnienie jest równoznaczne ze złożeniem zeznań pod przyrzeczeniem, o czym sędzia powinien uprzedzić składającego zapewnienie (§ 3 art. 671 k.p.c.).

Stosownie do treści art. 926 § 1 k.c., powołanie do spadku wynika albo z ustawy albo z testamentu. W świetle § 2 wskazanego przepisu, dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

Polskie prawo spadkowe dzieli spadkobierców ustawowych na dwie podstawowe grupy. Do grupy pierwszej należą zstępni i małżonek spadkodawcy (art. 931 k.c.). Do grupy drugiej – małżonek, rodzice, rodzeństwo i zstępni rodzeństwa, dziadkowie i zstępni dziadków spadkodawcy (art. 932 k.c., art. 934 k.c.). Spadkobiercy należący do drugiej grupy dochodzą do dziedziczenia dopiero wówczas, gdy nie ma spadkobierców należących do pierwszej grupy.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w postaci zapewnienia spadkowego złożonego przez A. F. (1) - syna spadkodawczyni wynika, że spadkodawczyni nie sporządziła testamentu. A zatem, dziedziczenie po M. F. nastąpiło według porządku określonego przez ustawę. Spadkodawczyni zmarła jako wdowa, pozostawiła uczestników postępowania, którzy nie zrzekli się dziedziczenia ani nie zostali uznani za niegodnych dziedziczenia. Uczestnicy nie złożyli także skutecznego oświadczenia o odrzuceniu spadku po M. F..

W myśl powołanych wyżej przepisów, spadkobiercami ustawowymi M. F. są jej synowie A. F. (1) i Z. F. (1), którzy dziedziczą spadek po 1/2 części każdy z nich.

Stosownie do treści art. 520 § 1 k.p.c., normującego zasady ponoszenia kosztów postępowania nieprocesowego, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Jednakże, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (§ 2 art. 520 k.p.c.). Z kolei, jak wynika z § 3 powołanego przepisu, jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do modyfikacji ogólnej zasady wyrażonej w § 1 art. 520 k.p.c. i zasądzenia na rzecz wnioskodawcy od uczestników zwrotu kosztów postępowania.

Zarówno wnioskodawca jak i uczestnicy byli w równym stopniu zainteresowani stwierdzeniem nabycia spadku po M. F.. Albowiem, wnioskodawca dysponując postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku po spadkodawczyni będzie mógł dochodzić od spadkobiercy zapłaty przysługującej mu wierzytelności stanowiącej dług spadkowy. Natomiast spadkobiercy będą mogli wykazać swoje prawa do spadku po M. F..

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek wnioskodawcy o zwrot kosztów postępowania i stwierdził że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.